

Joint Transparency
Register Secretariat

Läbipaistvusregistri tegevuse aruanne
2016

**Esitajad: Euroopa Parlamendi ja
Euroopa Komisjoni peasekretärid**

Saajad:

**Euroopa Parlamendi asepresident Sylvie Guillaume
ning
Euroopa Komisjoni esimene asepresident Frans Timmermans**

Nagu on sätestatud 16. aprillil 2014 allkirjastatud **läbipaistvusregistrit käsitleva muudetud institutsioonidevahelise kokkuleppe (IVK)** (Euroopa Parlamendi ja Euroopa Komisjoni ühisdokument) **punktis 28**, esitatakse käesolevas **aastaruandes teavet läbipaistvusregistri toimimise kohta 2016. aastal**.

Aruandes esitatakse statistikat registri toimimise kohta 2016. aasta jaanuarist detsembrini ning kirjeldatakse läbipaistvusregistri ühissekretariaadi tegevust, eeskätt seoses andmete optimaalse kvaliteedi tagamisega ja teadlikkuse suurendamisega registri kohta.

Sisukord

I. Sissejuhatus

II. Läbipaistvusregistri hetkeseis

Statistika 2016. aasta uute registreerunute kohta

III. Läbipaistvusregistri ühissekretariaadi tegevus

1. Registriandmete järelevalve

1.1. Kvaliteedikontroll

1.2. Hoiatusteated

1.3. Kaebused

2. Suunised ja teadlikkuse suurendamine

IV. Kokkuvõte

Aruandes kasutatud lühendid:

EP = Euroopa Parlament

EK = Euroopa Komisjon

EL = Euroopa Liit

NPS = nõukogu peasekretariaat

IVK = institutsioonidevaheline kokkulepe

IT = infotehnoloogia

LRÜS = läbipaistvusregistri ühissekretariaat

EPL = Euroopa Parlamendi liige

VVO = valitsusväline organisatsioon

Register = läbipaistvusregister

Läbipaistvusregistri veebisait: <http://ec.europa.eu/transparencyregister>.

I. SISSEJUHATUS

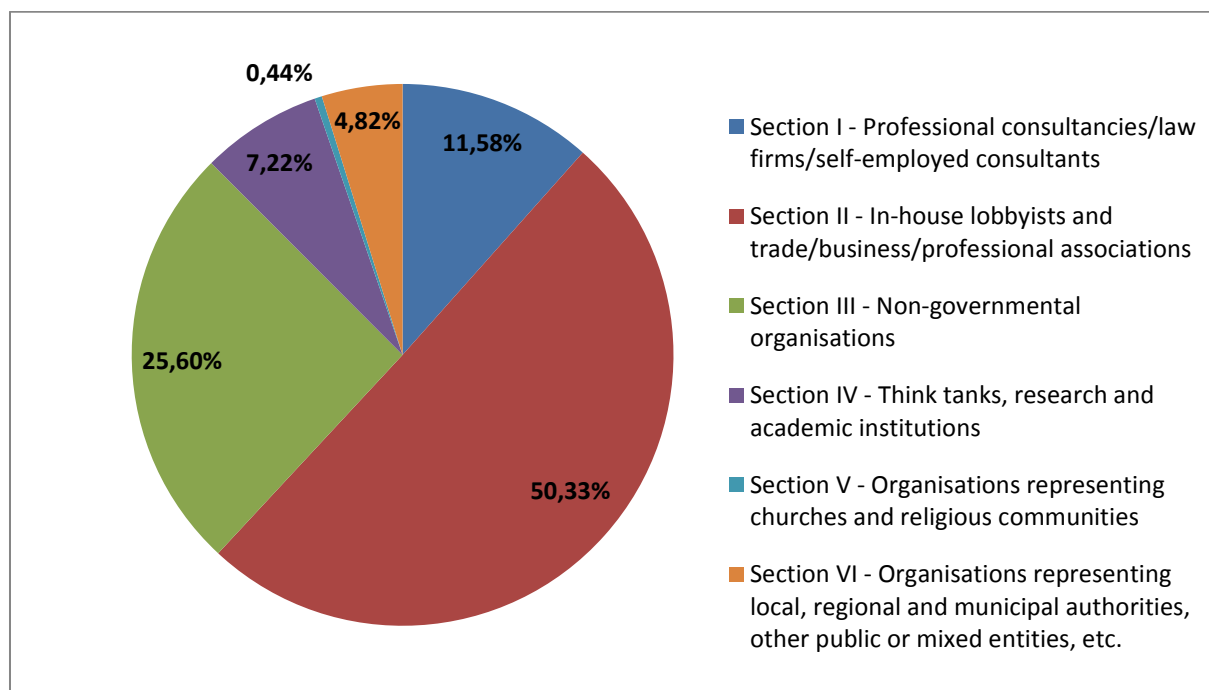
Läbipaistvusregister (edaspidi „register“) loodi 2011. aastal institutsioonidevahelise kokkuleppega (IVK) Euroopa Parlamendi (EP) ja Euroopa Komisjoni (EK) ühise süsteemina. See on üks peamine vahend, millega rakendatakse kõnealuse kahe institutsiooni kohustust edendada läbipaistvust. Registrit kohaldatakse kõikide huvigruppide suhtes, kelle tegevuse eesmärk on mõjutada ELi institutsioonide õigusloome- ja poliitika elluviimise protsessi. Heites valgust sellele, milliseid huve esindatakse, kes neid esindab ja kui suurte ressursidega, võimaldab register suuremat avalikkuse kontrolli, andes kodanikele, meediale ja sidusrühmadele võimaluse jälgida huvide esindajate tegevust ja võimalikku mõju. Registrisse on kantud üle 10 000 üksuse,¹ kes on kõik alla kirjutanud ühisele käitumisjuhendile; seega on tegemist suurima omalaadse registriga maailmas.

II. LÄBIPAISTVUSREGISTRI HETKESEIS²

Registris on kuus jagu, kuhu saab end registreerida. 2016. aastal oli suurim jagu, kuhu kuulus veidi üle poole kõikidest registreerunutest, II jagu „Asutusesisesed lobiüksused ja äriühingud / ettevõtjate ühendused / kutseliidud“ (vt tabel 1). Nimetatud jao peamisesse alajaotusesse „Äriühingud ja ettevõtjate ühendused“ kuulub peaaegu 43 % kõikidest asutusesisestest lobiüksustest ja äriühingutest / ettevõtjate ühendustest / kutseliidudest (vt tabel 2, II jagu).

„Valitsusvälised organisatsioonid“ (III jagu) oli registreerunute arvu poolest suuruselt järgmine jagu, kuhu kuulus üle veerandi kõikidest registreerunud organisatsioonidest. Järgmine oli „Konsultatsioonifirmad / õigusbürood / füüsilisest isikust ettevõtjatest konsultandid“ (I jagu), kuhu kuulus peaaegu 12 % kõikidest registreerunutest. Väiksemad registreerunute rühmad olid „Mõttekojad, teadusasutused ja akadeemilised asutused“ (IV jagu), millele järgnesid „Riikidevahelised piirkondlike ning muude kohaliku tasandi ametiasutuste ühendused ja võrgustikud“ (VI jagu) ning „Kirikuid ja usukogudusi esindavad organisatsioonid“ (V jagu).

Tabel 1. Huvigruppide esindajate jagunemine

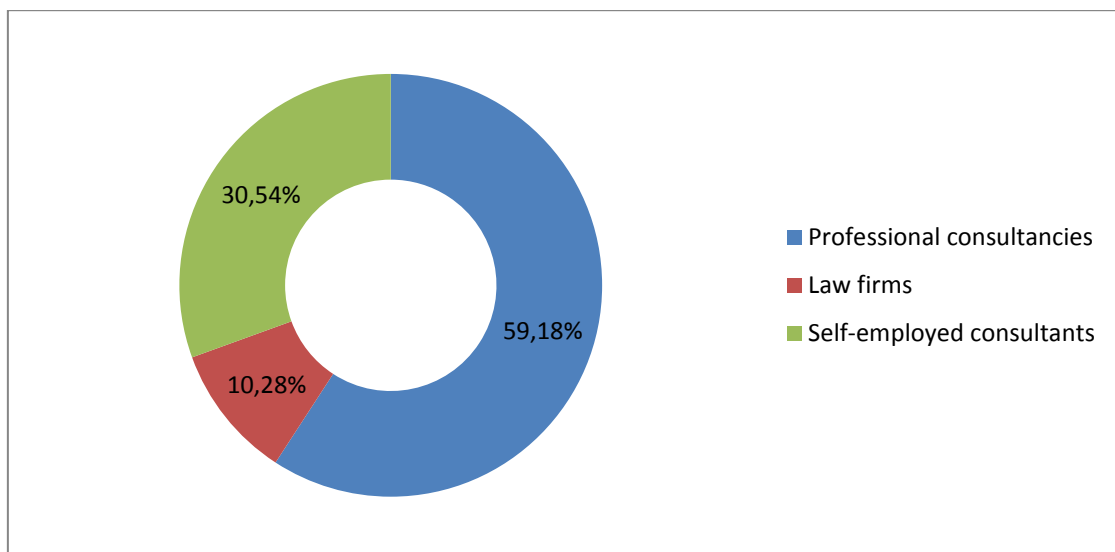

¹ Arvestatud on ainult üksusi, mis olid registreeritud ja tegutsesid seisuga 31.12.2016.

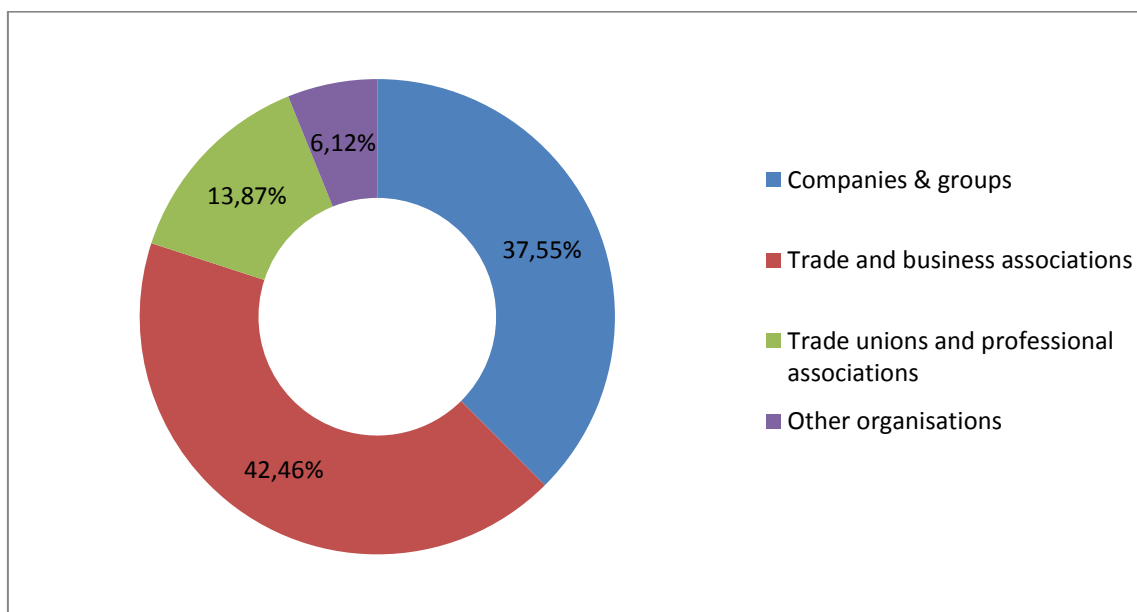
² Käesolevas aruandes on esitatud arvnäitajad seisuga 31.12.2016.

Tabel 2. Jaotus alajaotuste kaupa³

I jagu. Konsultatsioonifirmad / õigusbürood / füüsilisest isikust ettevõtjatest konsultandid

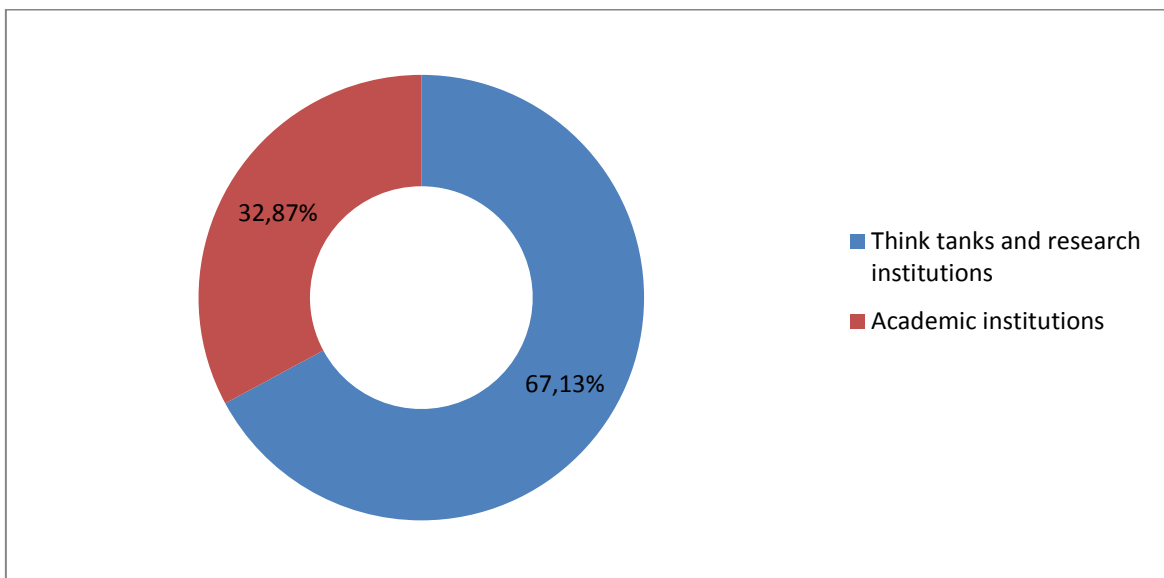

II jagu. Asutusesisesed lobiüksused ja äriliidud / ettevõtjate ühendused / kutseliidud

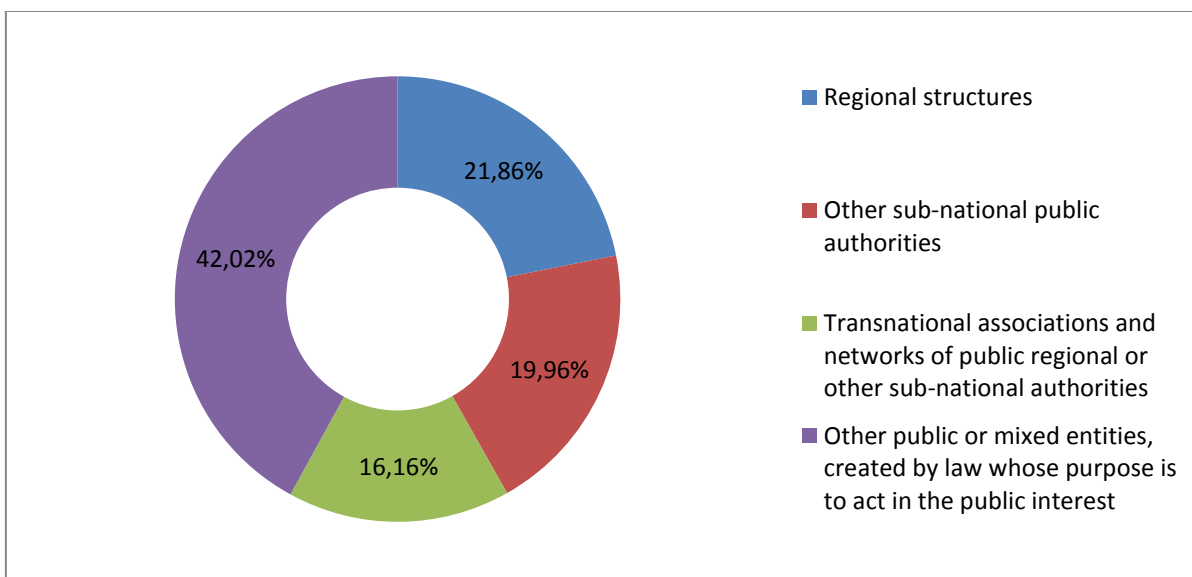

³ III ja V jaol ei ole alajaotusi.

IV jagu. Mõttekojad, teadusasutused ja akadeemilised asutused

VI jagu. Kohalikke, piirkondlikke ja munitsipaalasutusi esindavad organisatsioonid, muud avalik-õiguslikud või avalikku ja erasektorit ühendavad üksused jne

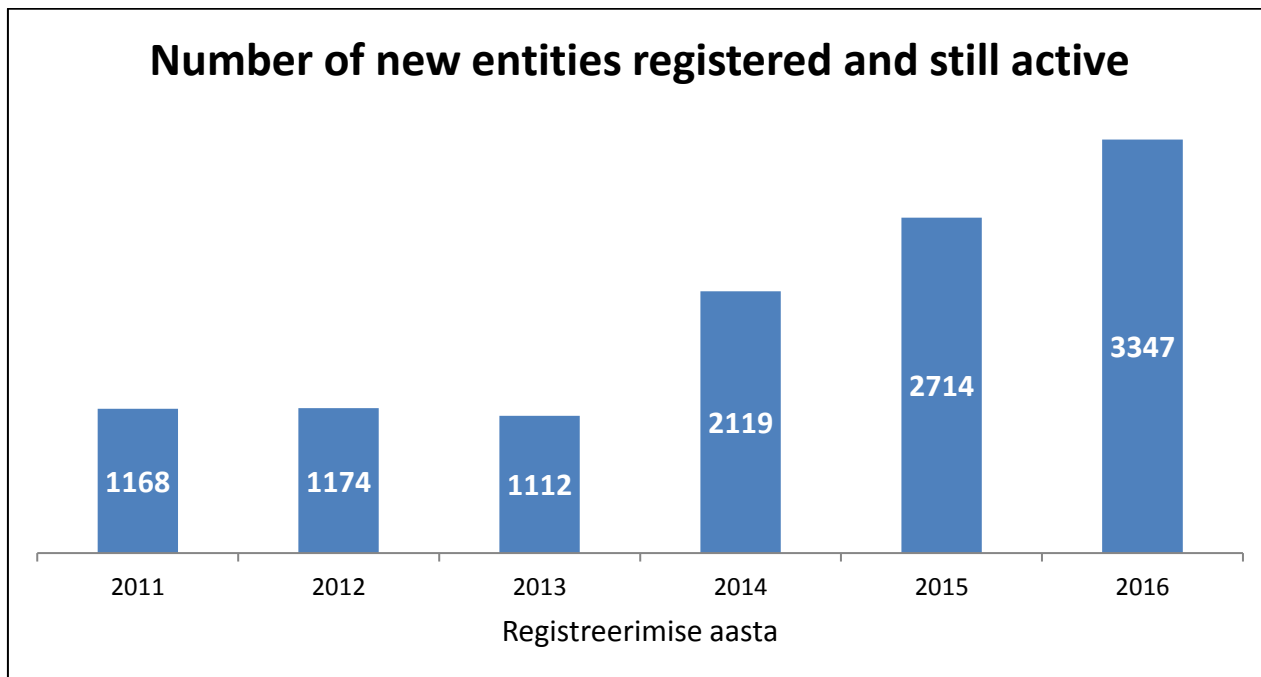
Tabel 3. Registreerunute jagunemine seisuga 31.12.2016

31. detsembril 2016 oli registris 10 911 registreerunut, kes jagunesid järgmistesse (all)kategoriatesse.	
I – Konsultatsioonifirmad / õigusbürood / füüsilisest isikust ettevõtjatest konsultandid	1 264
Konsultatsioonifirmad	748
Õigusbürood	130
Füüsilisest isikust ettevõtjatest konsultandid	386
II – Asutusesised lobiüksused ja äriliidud / ettevõtjate ühendused / kutseliidud	5 492
Äriühingud ja kontsernid	2 062
Äriliidud ja ettevõtjate ühendused	2 332
Ametiühingud ja kutseliidud	762
Muud organisatsioonid	336
III – Valitsusvälised organisatsioonid	2 793
Valitsusvälised organisatsioonid, platvormid ja võrgustikud ning sarnased organisatsioonid	2 793
IV – Mõttekojad, teadusasutused ja akadeemilised asutused	788
Mõttekojad ja teadusasutused	529
Akadeemilised asutused	259
V – Kirikuid ja usukogudusi esindavad organisatsioonid	48
Kirikuid ja usukogudusi esindavad organisatsioonid	48
VI – Kohalikke, piirkondlikke ja munitsipaalasutusi esindavad organisatsioonid, muud avalik-õiguslikud või avalikku ja erasektorit ühendavad üksused jne	526
Piirkondlikud struktuurid	115
Muud kohaliku tasandi ametiasutused	105
Riikidevahelised piirkondlike ning muude kohaliku tasandi ametiasutuste ühendused ja võrgustikud	85
Muud seaduse alusel loodud avalik-õiguslikud või avalikku ja erasektorit ühendavad üksused, mille eesmärk on tegutseda avalikes huvides	221

Statistika 2016. aasta uute registreerimiste kohta

2016. aastal tehti registris 3 347 uut registreerimist⁴. Neist 451 üksust registreerisid end I jaos, 1 511 üksust II jaos, 902 üksust III jaos, 283 üksust IV jaos, 11 üksust V jaos ning 189 üksust VI jaos. Keskmiselt registreeriti kuus 279 uut liiget ning aasta jooksul oli registreerimise aktiivsus erinev (tabel 5).

Tabel 4. Uued registreerimised aastate lõikes

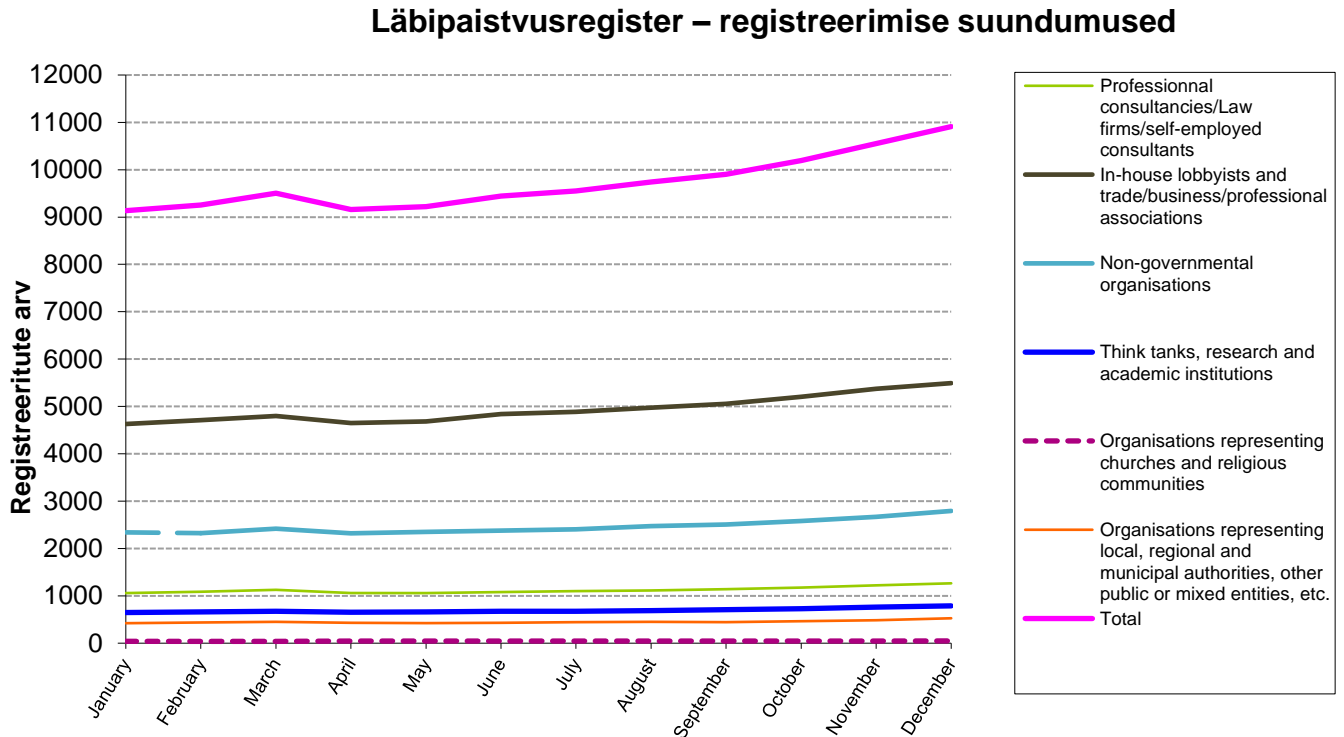
Märkus: iga-aastase statistikaga alates 2011. aastast saab tutvuda registri veebisaidil

<http://ec.europa.eu/transparencyregister/public/consultation/statistics.do?action=prepareView&locale=et#et>

⚡

⁴ Arvestatud on ainult üksusi, mis olid registreeritud ja tegutsesid seisuga 31.12.2016.

Tabel 5. Registreeritute arv 2016. aastal

Uute registreerimiste koguarv aastal jätkas kasvamist. Selle kasvusuundumuse tõenäoline põhjus on asjaolu, et kaks asjaomast institutsiooni pakkusid jätkuvalt tugevaid stiimuleid registreerimiseks.

2016. aasta mais vastu võetud komisjoni otsusega tehti registreerimisest eeltingimus teatavat liiki eksperdirühmade liikmete ametisse nimetamiseks. See läbipaistvusregistri ja eksperdirühmade vaheline uus sünergia tõi kaasa registreerimiste arvu suurenemise aasta teises pooles. Uusi registreerimisi tehti ka avalike konsultatsioonide tulemusel, mille komisjon mitme poliitikavaldkonna raames algatas, sest osalevatele huvigruppidele soovitatakse tungivalt läbipaistvusregistriga ühineda, et eristada nende panust üksikkodanike panusest.

Registreerimine on eeltingimus ka selliste organisatsioonide ja füüsilisest isikust ettevõtjate jaoks, kelle esindajad on palutud esinema Euroopa Parlamendi komisjonide kuulamistele või kes soovivad lihtsustatud juurdepääsu parlamendi ruumidele. Akrediteering kehtib kuni 12 kuud ja seda saab pikendada. 2016. aastal andis Euroopa Parlament sissepääsuloa välja rohkem kui 7 400 isikule, ligikaudu 2 350 organisatsiooni esindajale (kas uue taotluse alusel või uuendamise tulemusena).

Registri veebisaiti külastas 2016. aastal ligikaudu 250 000 ainukordset külastajat,⁵ st kuus toimus 41 250 külastust⁶. Kuni 27,7 % külastustest tehti Europa portaali kaudu, samas kui peaaegu 30 % külastajaid jõudis veebisaidile otsingumootorite abil.

⁵ Nn ainukordne külastaja on ainukordselt tuvastatud klient, kes vaatab veebilehti kindlaksmääratud ajavahemikus (antud juhul ühe päeva jooksul). Ainukordset külastajat võetakse asjaomasel ajavahemikul arvesse üks kord, kuigi külastaja võib olla külastanud lehte mitu korda. Kuna tuvastamine toimub külastaja arvuti järgi, võidakse sama külastajat, kes kasutab mitut arvutit, võtta arvesse mitu korda.

⁶ „Külastus“ on määratluse kohaselt ainukordselt tuvastatud kliendi mitmekordne teabepäring veebilehel.

III. LÄBIPAISTVUSREGISTRI ÜHISSEKRETARIAADI TEGEVUS

Läbipaistvusregistri ühissekretariaat (LRÜS) koosneb EP ja EK ametnike rühmast. Koos üksuste juhatajatega osaleb LRÜSi töös kümme ametnikku: kuus EKst ja neli EPst. LRÜSiga seotud tööülesannete täitmiseks kulub neil ligikaudu 5,5 täistööaja ekvivalenti.

LRÜS vastutab läbipaistvusregistri igapäevase haldamise eest ning pakub kasutajate teenust, avaldab registreerimissuuniseid, kontrollib andmete kvaliteeti, tegeleb saadud hoiatusteadete ja kaebustega, koordineerib süsteemi IT arendamist ja hooldust ning suurendab teadlikkust süsteemist ja viib ellu muud teavitustegevust süsteemi tutvustamise eesmärgil. LRÜSi tegevust koordineerib EK peasekretariaadi läbipaistvusüksuse juhataja ning nõukogu osaleb LRÜSi kohtumistel vaatlejana.

1. Registriandmete järelevalve

Üks LRÜSi põhiülesanne on jälgida registriandmete kvaliteeti, viies läbi kvaliteedikontrolli ning tagades nõuetekohased järelmeetmed hoiatusteadetele ja kaebustele. Lisaks teeb LRÜS iga uue läbipaistvusregistris tehtud registreerimise puhul esialgse kontrolli, kas üksus on registreerimiseks sobilik. Et seda keerulist ülesannet tõhusamalt täita, hakati 2016. aastal arendama infotehnoloogiat, mis aitaks registreerijate esitatud andmete kvaliteeti automatiseeritult analüüsida. Eesmärk on võtta 2017. aasta esimeses pooles kasutusele läbipaistvusregistri uus täiustatud versioon andmete üldise kvaliteedi parandamiseks, lihtsustades registreerimise ja andmete ajakohastamise protsessi uute registreerijate ja varem registreerunute jaoks.

1.1. Kvaliteedikontroll

Kvaliteedikontroll tähendab mitmesuguseid kontrole, mida LRÜS teeb registreerijate poolt IVK II lisa kohaselt esitatud andmete kvaliteedi ja täpsuse tagamiseks, et vältida faktilisi vigu ja selliste üksuste registreerimist, kes ei ole selleks sobilikud. Kui IVK II lisas sätestatud nõuded ei ole täidetud, algatab LRÜS kirjavahetuse ja alustab registreerijatega dialoogi, et teha kindlaks võimalikud lahendused.

2016. aastal tegi LRÜS 5 032 kvaliteedikontrolli, mis on peaaegu kaks korda rohkem kui 2015. aastal (2 591), tulenevalt suurematest jõupingutustest tagada, et kõiki uusi registreerimisi kontrollitakse. Tehtud 5 032 kvaliteedikontrollist leiti vähem kui pooled (2 261) olevat korrektsed, samas kui ülejäänud üksustega võeti ühendust seoses sellega, et nad ei olnud registreerimiseks sobilikud või ei olnud registreerimisel esitatud andmed järjepidevad. 2 771 üksusest, kellega ühendust võeti, kustutati registrist 961 üksust järgmistel põhjustel: nende esitatud andmed ei olnud järjepidevad, korrektsed või täielikud, andmeid ei ajakohastatud või ei olnud üksus registreerimiseks sobilik.

1.2. Hoiatusteaded

Hoiatusteade on mehhanism, mis võimaldab kolmandatel isikutel teavitada LRÜSi ühe või mitme üksuse registreerimisest, mille puhul võib esineda faktilisi vigu või kus üksus ei ole registreerimiseks sobilik. Eespool nimetatud 5 032 kvaliteedikontrollist tehti 407 LRÜSile esitatud hoiatusteadete järelmeetmena. 2016. aastal sai LRÜS 16 individuaalset hoiatusteadet (millest üks ei olnud vastuvõetav). Need hoiatusteaded käsitlesid kokku 40 organisatsiooni, sest mõni hoiatusteade puudutas rohkem kui üht üksust.

Jätkati pooleliolevat 2015. aasta septembris alustatud massilise hoiatusteate käsitlemist, mis puudutas 4 253 kannet. Selles hoiatusteates teatati kolme liiki vigastest kannetest: i) ei kirjeldatud asjakohast tegevust, ii) ebausutavalt suured kulutused ning iii) ebausutavalt väikesed kulutused. Arvestades asjaomaste üksuste suurt arvu, võttis LRÜS järelmeetmeid, olles seadnud

esmatähtsaks teatavad kriteeriumid. Kokku võeti ühendust 433 organisatsiooniga kolmes etapis (millest kaks viidi lõpule 2015. aastal ja üks 2016. aastal).

Nagu märgiti eelmises aastaaruandes, esitatakse siinkohal *III etapi tulemused*, mis olid seotud ilmselt ebapiisava kuludest teatamisega.

Ilmselt ebapiisav kuludest teatamine

347 organisatsiooniga võeti ühendust 2016. aasta jaanuaris/veebruaries;
neist 277 (80 %) ajakohastas andmeid rahuldaval määral;
70 (20 %) kustutati registrist ebarahuldava või puuduva vastuse tõttu.

Selle kategooria suhtes kohaldati järgmisi kriteeriume: registreerunud kuulusid I, II või III jao alla; neil oli kontor Belgias; neil oli vähemalt kaks täistööajale taandatud töötajat ning nende hinnangulised tegevuskulud olid kuni 10 000 eurot.

1.3. Kaebused

Kaebus on teade selle kohta, et registreerunu on väidetavalt rikkunud mõnda käitumisjuhendist tulenevat kohustust, välja arvatud väited, mis käsitlevad faktilisi vigu. 2016. aastal esitati LRÜSile seitse kaebust, millest neli olid vastuvõetavad kaebustena ja üks liigitati ümber hoiatusteateks. Kaebus ei ole vastuvõetav näiteks juhul, kui see ei ole seotud käitumisjuhendi väidetava rikkumisega või ei ole väidete kohta esitatud olulisi tõendeid ega viiteid.

Vastuvõetavad kaebused käsitlesid käitumisjuhendi sätete võimalikku rikkumist; kõige sagedamini oli tegemist sättega d (mille kohaselt registreerunud kohustuvad „tagama, et teave, mida nad esitavad registreerimisel ja seejärel registriga hõlmatud tegevuse käigus, on täielik, ajakohastatud ega ole eksitav; nõustuma, et kogu esitatav teave vaadatakse läbi, ning soostuma tegema koostööd lisateabe ja ajakohastamisega seotud haldustaotluste korral“), millele järgnes vahetult säte c (mille kohaselt registreerunud kohustuvad „mitte viitama kolmandate isikutega suheldes ametlikule suhtele Euroopa Liidu või selle institutsioonidega ega omistama oma registreerimisele vale tähendust eesmärgiga eksitada kolmandaid isikuid või Euroopa Liidu ametnikke või teisi töötajaid ega kasutama selgesõnalise loata ELi institutsioonide logosid“).

Pärast LRÜSi uurimist ja kontakteerumist asjaomaste registreerunutega lõpetati neljast vastuvõetavast kaebusest kolme menetlemine sellega, et asjaomased registreerunud ajakohastasid andmeid, ning neljas registreerunu eemaldati registrist, sest ta ei olnud registreerimiseks sobilik.

2. Suunised ja teadlikkuse suurendamine

LRÜS viib korrapäraselt läbi koolitus- ja teavitustegevust, et suurendada teadlikkust registrist ja edendada selle kasutamist. EP korraldas 2016. aastal üheksa sisekoolituskursust töötajatele ja EP liikmete assistentidele. EK korraldas töötajatele seitse täispäevast koolituskursust teemal „Nõuetekohane ja tulemuslik käitumine lobistidega“, mis hõlmasid läbipaistvusregistri tutvustust ja sellega seotud juhtumiuuringut. Lisaks kõnealustele asutusesisestele esitlustele korraldasid kaks institutsiooni 24 esitlust sidusrühmadele ja külalisgruppidele. Taotluse põhjal korraldati kaks esitlust liikmesriikide parlamendiliikmetele: septembris Portugali läbipaistvuse sihtkomisjonile ja detsembris Belgia kaitsekomisjonile.

Et abistada organisatsioone registreerimisprotsessis, tehti lisaks üksikasjalikele rakendussuunistele elektrooniliselt kättesaadavaks lühemad juhised pealkirjaga „Kuidas vältida registreerimisel sagedasi vigu“.

IV. KOKKUVÕTE

2016. aastal suurenes registreerimiste arv jätkuvalt ja aasta jooksul ühines registriga üle 3 300 uue üksuse. Samal ajal tegi LRÜS veelgi suuremaid jõupingutusi süsteemis optimaalse andmete kvaliteedi tagamiseks, viies läbi rohkem kvaliteedikontrolle ning tagades õigeaegsed järelmeetmed saadud hoiatusteadetele ja kaebustele. LRÜSi kutsuti regulaarselt tutvustama läbipaistvusregistrit mitmesugustele sihtrühmadele ning osalema süsteemi juhtimise ja arengu alastes aruteludes. Nii uute registreerijate pidevalt kasvav arv kui ka registri parem nähtavus ja suurem tähtsus rõhutasid veel kord vajadust eraldada LRÜSile tema tõhusaks toimimiseks ning süsteemi üldise usaldusväärsuse tagamiseks vajalikke inim- ja IT-ressursse.

2016. aastal toimus mitu mainimist väärivat üritust. Komisjon korraldas kolmekuulise avaliku konsultatsiooni, et koguda arvamusi praeguse läbipaistvusregistri ja selle võimalike arengusuundade kohta⁷. Euroopa Parlamendi asepresident Sylvie Guillaume ja komisjoni esimene asepresident Frans Timmermans viisid 2. mail läbi ühise avaliku arutelu ELis huvigruppide esindajate suhtes kehtiva läbipaistvuskorra kohta⁸ ning 28. septembril esitas komisjon Euroopa Parlamendile ja nõukogule ettepaneku kohustuslikku läbipaistvusregistrit käsitleva uue institutsioonidevahelise kokkuleppe kohta.⁹

- LÕPP -

---

⁷ http://ec.europa.eu/info/consultations/proposal-mandatory-transparency-register_en.

⁸ <http://ec.europa.eu/transparencyregister/public/staticPage/displayStaticPage.do?reference=NEWS&locale=et#et>.

⁹ http://europa.eu/rapid/press-release_IP-16-3182_et.htm.